

FINLANDS KAMP MOT ÖVERMAKTEN

UNDER den rysk-finska konfliktens två första månader gävo de ryska truppernas desorganisation och svaghet fog för förhoppningen, att Finland skulle kunna hålla inkräktarna stängna, medan den politiska utvecklingen ute i Europa på något obestämbart sätt skulle komma Finland till undsättning. Man trodde, att eliten skulle triumfera över massan, kvaliteten över kvantiteten. Efter snart tre månaders krig måste nog prognoserna revideras. Även den fysiskt och psykiskt mest högtstående elit kan ej hur länge som helst uthärda den outtömliga massans accelererade tryck; även den ryska kvantiteten inrymmer militära kvaliteter, och på eller kring storkrigets fronter har intet hänt, allra minst något som kunnat avlasta trycket på Finland. Trots sitt hjältemodiga försvar har den finska armén lokalt måst vika tillbaka på Näset och bland annat uppge Björköbefästningarna. Och det ryska terrorkriget mot hembygdsfronten har, oaktat Finlands flyg genom internationell kooperation förstärkts, visat sig mer förödande än kalkylerat.

Trots allt det uppriktiga deltagande från en nästan hel värld, som strömmat Finland till mötes, har dess läge blivit mycket allvarligt. Tyskland synes allt intimare förbundet med Sovjetryssland och berett att ge det stor frihet för att tillhandla sig behöfliga förnödenheter i det engelsk-tyska hungerkriget. De baltiska folken torde för tillfället vara ur stånd att resa sig mot det inkräktande Ryssland. Japan är, trots sin antikominternhållning, utpinat och sannolikt oförmöget att uppta en strid på två fronter, d. v. s. ej blott i Kina utan även i Sibirien. Den beprisade amerikanska idealismen tycks, vad leveranser till Sovjetryssland beträffar, ej ha vunnit insteg på Wall Street. Italien ägnar sig åt sin sedvanliga krigsmeteorologi. Västmakterna äro plågade av det tyska sjöhandelskriget och ha för övrigt kanske rent av intresse av att Ryssland så länge som möjligt genom kriget i Finland försvagas såsom Tysklands leverantör; i Fjärran Östern, Indien och Medelhavet ha de sårbara punkter, och antibolsjevikproblemet är för

dem säkerligen sekundärt i förhållande till antinazistproblemet. Sverige — och även Norge — ha kommit i ett förtvivlat dilemma: begränsade militära resurser och fara för att vid en öppen hjälpaaktion indragas i stormaktskriget. Även med de största ansträngningar skulle man ej kunna teoretiskt konstruera ett sämre internationellt utgångsläge för Finland.

Den svenska regeringen har nödgats säga nej till framställningar från Finlands regering om bistånd genom sändandet av militära förband. Även om alla motiv ej lagts eller kunnat läggas på bordet, torde regeringen vid denna tidpunkt i sak ej ha kunnat handla stort annorlunda. Sverige behöver all den respittid, som kan förunnas, för att hemma eller i utlandet skaffa all den förstärkning, som vårt genom 1936 års beslut otillräckliga försvar behöver i Nordens sedan dess starkt försämrade utrikespolitiska läge. Och det måste vara av betydelse även för Finland, att Sverige såvitt möjligt kan hålla sig utanför stormaktskriget eller handelsavspärrningar för att därigenom kunna fortsätta att lämna erforderlig materiell hjälp. När riksdagen och — av allt att döma — folkmajoriteten accepterat denna hållning, har det helt visst ej skett så mycket på grund av en naturlig motvilja mot risktagning som fastmer därför att noninterventionspolitiken, kompletterad med allt tänkbart stöd av icke militär art, tills vidare trots vara det förmånligaste för både Sveriges och Finlands intressen.

Icke genom regeringens olyckliga s. k. fredagskommuniké utan genom konungens diktamen och regeringsledamöters senare uttalanden har det blivit klart, att regeringens avböjande av Finlands begäran om militär hjälp icke innebar någon tanke att ändra hjälppolitiken i övrigt. Tvärtom vill det synas, som om regeringen i skilda hänseenden både samtidigt och senare kunnat skänka Finland tydliga bevis på att dess strid för den egna nationella friheten uppfattas av oss som dess strid även för Nordens oberoende och framtida säkerhet. Intensifieringen av frivilligrörelsen är det just nu viktigaste ledet i hjälpaktionen för Finland. Även om frivilligrörelsen i vissa hänseenden ej kan jämföras med sändandet av reguljära förband, borde det teoretiskt ej vara uteslutet att de frivilliga i antal skola kunna uppväga den styrka, som Sverige i nuvarande utrikespolitiska läge kunde anse det möjligt att detachera till fronten i Finland; sammanräknas nordiska och andra frivilliga, liksom militära och civila frivilliga, borde inom

en viss tidrymd icke ringa personell hjälp kunna komma Finland tillgodo. Medan till en början material och flyg uppenbarligen varit behövligast, har frivillighjälpen nu blivit det mest trängande för Finland. Utan förkättrande eller klander åt något håll må det sakförhållandet kallt konstateras, att nordisk ungdom — och icke minst svensk ungdom — genom att spontant följa en inre kallelse just nu äger en möjlighet att rädda Finland från katastrof och Norden från förvisnande. Den kan fritt ge, vad statsmakten i förevarande utrikespolitiska läge ej ansett sig kunna kommandera den till. Det brukar sägas, att demokratiernas företrädare framför de autoritära staterna ligger i medborgarnas självvalda, av inre övertygelse burna pliktuppfyllelse. Det vore kanske orimligt att låta frivilligfrågan bli en mätare av riktigheten av denna sats. Ingen kan förneka, att vädjandena till de yngre generationerna äro hart när ohyggliga. Aldrig förr har väl en sådan allvarlig appell riktats till svensk ungdom. Men heller aldrig tillförne har svensk ungdom fritt ställts inför ett större ansvar för sin egen och Nordens framtid än nu.

Sviktar Finland, får den svenska regeringen helt visst tillbaka besökelsens stund. Och en västmaktsintervention ställer Sverige inför det allvarligaste ställningstagande. Måhända kan dock blotta hotet av västmakternas intervention, vilken i fall den komme till stånd rimligen även eller kanske i första hand effektivast skulle insättas mot Sovjets hjärterot norr om Mindre Asien, såsom hotelse vara verksammare än eventualiteten av ett direkt svenskt ingripande. Ingen vet — eller kan måhända kräva vetskap om — hur Sveriges regering ämnar ställa sig, om Finland tömt sin bästa kraft eller om västmakterna hota att tränga in i Skandinavien. Man registrerar blott konungens uttalande om den svenska politiken »i nuvarande stund» och handelsminister Domös likartade deklARATION i Malmötalet. Men statsministern har undvikit den oundvikliga frågeställningen, d. v. s. målsättningen för Sveriges finländska politik.

Svensk Tidskrift har i Finlandsfrågan avsiktligt avstått från all personkampanj, ej av något slags undseende för våra ledande politiker utan därför att tidsläget kräver samarbete mellan alla partier och klasser. Kritiken av ödesdiga försummelser före kriget må anstå, tills nationens aktuella livsfrågor avgjorts; granskningen av åtgörandena under kriget kan knappast göras förr än nu hemliga akter offentliggjorts och förutsättningar för ett rättmätigt

Finlands kamp mot övermakten

domslut skapats. Även om för ögonblicket ingen annan hållning än den intagna varit möjlig för en av ansvar tyngd regering, kunna vi dock icke värja oss för den djupt oroande frågan, om icke statsministern genom den olyckliga avfattningen av sin kommuniké och konungen genom sin visserligen i värmande och gripande tonfall formulerade diktamen mot sin vilja försvagat Finlands diplomatiska position och moraliska kraft under ett av krigets mest kritiska skeden. Vi kunna icke heller finna, att statsministern i sitt radierade Borlängetal lagt en tum till sin växt som nationens samlande ledare. Den triumferande polemiken mot dem, som efter bästa förstånd och samvete velat gå längre i aktion än regeringen, hade en inrikespolitisk biklang, som skorrade illa mot lägets pinande allvar. Vilket värde har segern över interventionisterna, om den officiella politiken — den må ha varit utan hållbart alternativ eller icke — ej kan förhindra Finlands nederlag eller Finlands kapitulation?